

PO STOPÁCH KAMENÍKŮ

12 – Jezírko

Přesná lokalizace fotografie je neznámá.

Jezírko a lužní les

Jak vzniklo?

Jezírko s charakterem lužiny, které tu dnes vidíte, nemá za sebou dlouhou historii. V roce 1954 bylo na kraji lesa ještě pole a louka podél potoka Lázny. Vznik jezírka nejspíše vypadal následovně. Přes potůček byl brod, který koňské potahy bez jakýchkoli problémů překonaly a nerozbily jej. S nástupem mechanizace však docházelo k rozmaření terénu kolem potoka a tak se začala cesta vysypávat kameny, štěrkem a stavebním třímem, aby zůstala průjezdná. Tak de facto vznikal základ hráze, která začala bránit vodě v přirozeném odtoku. Vzhledem k velmi plochém terénu a značné ploše, kterou potok odvodňuje docházelo při výdatnějších deštích k častému rozlévání potoka na louku a do pole, takže bylo neustále potřeba přisypávat materiál do cesty, aby bylo možno obhospodařovat pole. V Zájezdě. Návozem pevných i sypkých materiálů byla vlastně postupně vytvářena hráz, za niž došlo k rozlití potoka a vytvoření jezírka.

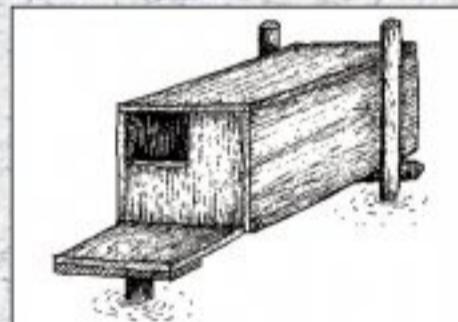
A tak zde vzniklo neúmyslným lidským přičiněním krásné klidné zákolupi u vody ze tří stran obklopené lesem. Jezírko je celkem mělké a nejhlbší místo je v místech kudy původně tekl potok. Existence potoka se projevila v poměrně rychlém nástupu mokřadních rostlin na březích vznikajícího jezírka. Rákosiny i ostřice postupovaly s břežní linií a otevřela se volná vodní hladina. Na mělkých a občasné zatápěních partiích jezírka se vytvářejí bochníkovité trsy ostřic, které snázejí mokro lépe než ostatní traviny. Postupné zvedání hladiny se projevuje v odumírání stromů, které zůstaly ve vodě. Časem zůstalo pouze ty na březích, protože trvalé zaplavení kořenů nepřežije žádný z našich stromů a kefů.

Vodní fauna

Taková vodní plocha se ovšem musí rychle zaplnit také živočichy. Nejdříve nový prostor k životu obje-

ví hmyz, po něm přijdou obojživelníci, pak ptáci, pak lesní zvěř a nakonec člověk.

Když se podíváte na hladinu jezírka, všimnete si asi nejdříve budek pro kachny. Kachna divoká je využívá jako náhradu za přirozená hnizdiště. Normálně hnizdí kachna divoká na březích stojatých i tekoucích vod po celém území ČR například ve stromových dutinách, ale mnohem častěji na zemi v husté

Vnitřní délka dutiny je 26–38 cm, vnitřní výška je 15 cm. Výška vletového otvoru je minimálně 7,5 x 2,5 cm. Před budkou se určuje vzdálenost především z vody o rozmezích cca 25 x 25 cm, doufá se vzniknout nad vodou výšku rejdoucí při obvyklých výškách, tak aby dole bylo cca 30 cm výšky. Jezdícké a závodní dostihové tratě jsou upomínány na tříkoly zasazené do dřev coby značky pro výšku proveditelnosti závodů nebo do budky vlastnosti suchého dřeva.

vegetaci. Od konce 70. let však dochází k celkovému snížování stavu druhu. Umístování budek je jedním ze způsobů, jak populaci divokých kachen podpořit. Hlavní potravou kachny divoké je hmyz a jeho larvy, malí měkkýši nebo vodní i suchozemské rostliny. Kachna divoká patří mezi ptáky k největším žroutům. Je schopna horlivě pronásledovat rybu, červu nebo i obojživelníka.

Občas se zde zastaví také volavka popelavá, kterou pak můžeme spatřit, jak nehnutě stojí ve vodě a čeká na sousto. Převažující složkou v potravě volavky popelavé jsou ryby, později však také obojživelníci, měkkýše, hmyz a jiné bezobratlé, malé ptáky a savce, často plení i hnizda vodních ptáků.

Ryby bývají v podobných rybníčkách vysazování člověkem – rybářem a to zejména karas, kapr, lín a štika. Občas ryby připlavou proti proudu a snad je dokáže přinést ptáci jako jíkry přichycené na peří nebo nohách, protože jak si jinak vysvětlit ryby v rybníčcích (spíše loužích), kam se proti proudu ryba nedostane a rybář tam nic nevysadil.

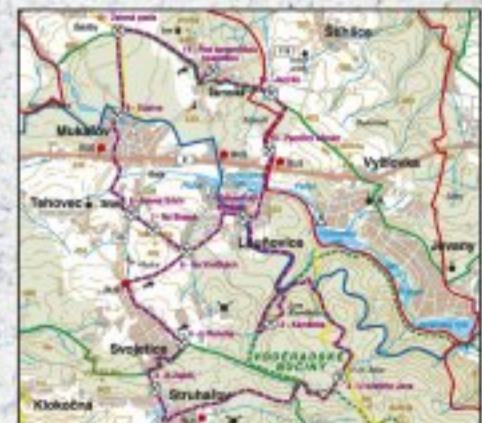
Jednodušší to má hmyz. Ten se zabýdl ve stínu travin a kamenů snadno.

V krátké době zde mame řídila a vážky, potápničky, vodoměrky a bruslařky. Stejně tak obojživelníci. Žáby a čolci jsou v „každém“ lese. Tady se z potůčku jen rozšířili na větší plochu.

Mapa lesních radových toků s hranicemi rozvodí Labe, Vltavy a Sázavy

Jednou zajímavost kolem vody se na stezce nachází: Silnice Praha – Kutná Hora zde tvorí hranici rozvodí mezi Labem na severu, Vltavou a Sázavou na jihu. Lázny potok zde a Výmola v Mukařově, nebo Šembera v Kožojedech tečou do Labe, zatímco Jevarnský a Louhovický potok nebo Mnichovka končí svou pout v Sázavě a Rokytská napájí přímo vody Vltavy.

Chápe a jízda po lesních cestách je na vlastní nebezpečí uživatele komunikací, povinnost zahodnit objektivní riziko (tav a povaha vozovky) je povinnost uživatele lesních cest. – V části trasy vedené po lesních cestách méně udržovaná celoroční sjídlnost a schodnost. – V části trasy vedené po lesních cestách může být místní oparovu dočasně zakázán vstup; chápe a jízda je v tom případě zakázána.

☒ zákaz ohně	☒ zákaz jízdy po porostu
☒ zákaz znečištění	☒ zákaz rušení zvěře
☒ zákaz táboraření	☒ zákaz dílu rostlin
☒ zákaz vstupu mimo trasu	

Pohled na jezírko z druhé strany od lesa

Partnery projektu

Obec Louhovice

Obec Mukařov

Obec Struhařov

Obec Svojetice

Mukařovské občanské sdružení pro Mukařov, Srbín a Žernovku

Tento projekt s názvem „Po stopách kameníků“ je spolufinancován Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci osy IV. LEADER Programu rozvoje venkova ČR

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Evropa investuje do venkovských oblastí

